

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Pošomljenične številke se prodajojo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celje, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Šežani, Nabrežini, Novem mestu itd.

Oglas in naročne sprememb uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglasom 16 st. na vrsto petti; poslanice, smernice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON štev. 1157.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Ruske ladije na potovanju

PERIM 18. Danes ob 6. uri zjutraj so se tudi mimo dve veči ruski vojni ladiji in dve torpedovki in dve ladiji ruskega dobrovoljnega brodovja, ki so plule v smeri proti Dubatu.

Kitajske pritožbe.

LONDON 18. »Morning Post« poroča iz Šangaja: Kitajska vlada se pritožuje, da so Rusi zasedli kitajsko ozemlje Ili. Tudi so baje Rusi prišli v Kašgar. Guverner v Kašgaru je nasprosil zunanjji urad, naj prične pogajanje, da bi Rusi odiši.

Izjave admirala Dubasova.

PETROGRAD 18. Admiral Dubasov je nasproti parizkemu dopisniku petrograjške brzjavne agencije izjavil, da je vgov porov z nekim sotrudnikom lista »Echo de Paris« imel povsem privaten značaj ter da bi njegove izjave ne bile smelete biti pritožene. Povdral je potrebo, da se vstvari močno rusko brodovje; iz tega je pa dopisnik izjavil, da bo Rusija, ker si zamore vstvariti tako brodovje še le po sklepu miru napovedala potem Japonski novo vojno.

Admiral je konečno nujodločneje izjavil da bo po njegovem mnenju sklepanje miru močno le po zmagi Rusov in da je bil del omenjenega pogovora povsen krivo objavljen.

Poveljnik tretjega brodovja.

PETROGRAD 18. Poveljnikom tretje st Andreja je imenovan kontreadmiral Nebojsa.

Novi japonski križar.

TOKIO 18. (Reuterjev biro) V ladijedelnici vojne mornarice v Rure gradijo oklopno križarko prvega reda.

Povrnitev generala Steselja.

NAGASAKI 18. Parnik »Australis« je vpljal sноči z generalom Steseljem, njegovim soprogom in 565 Rusi, med temi 245 časnikami in ženskami.

Obsodba ruskega pomorsčaka.

SANGAJ 18. Pomorsčaka »Askolda«, ki je bil ubil nekega kitjca, je rusko sodišče obsodoilo na degradacijo in na štiriletso prisilno delo ter so ga odvedli v francosko jedo.

Neutralnost Kitajske.

WASHINGTON 18. (Reuterjev biro) Ruski poslanik Cassini se je državnemu tajniku Hayu zahvalil v imenu ruske vlade, da je tako hitro opozoril kitjko vlado na kršenje neutralnosti. Kmalu nato je prišel k državnemu tajniku kitajski odpovedalec Lin-

šeng, ki je prejel brzjavko svoje viade, ki ga vpraša o nadaljnji posmeznosti. Graf Cassini je rekel sinoč, da ima Rusija dokazov o kršenju neutralnosti in ako Kitajska drugače ne ukrene, težaj bo Rusija prisiljena, da sama štiti svoje interese.

Brzjavne vesti.

† Grof Cronbjelm.

HELSINGFOR 18. Predsednik centralne oblasti za tiskovne stvari, grof Cronbjelm je umrl.

Volitev župana v Išlu.

IŠL 18. Občinski zastop je izvolil danes županom Franu Leithnerja, dosedanjega podžupana.

Štrajk v Petrogradu.

PETROGRAD 18. Danes predpoludne so pričeli štrajkati tudi delaveci v nevskih ladijedelnicah. Polčaj je zelo resen.

PEIROGRAD 18. Včeraj so nehal delati tudi delaveci v Francosko ruski ladji delnici. Odposlanstvo delaveev je zahvalovalo isto, kar delaveci v Putilovih delavnicih. Vršilo se je več shodov delaveev. Delavci pristaši ostanejo zaprti na ukrz upravnosti.

Ladija se potopila.

BEROLIN 18. Hamburško-ameriška črta je priobčila, da je zvedela, da je parnik »Bengalia« zadel na obali otoka Madagaskar na skslovju ter se potopil. Možvo se je resilo, zdi se pa, da je ladija zgubljena.

Vihariji.

PARIZ 18. Iz Cete in Marsilje poročajo o silnih viharjih, vsled česar se je prijetilo več rezgod. Provzročena škoda je velika. Ladje v marsiljskem pristanišču morajo biti zvezane z dvojnimi verigami in vrvimi.

Odstop Combesovega kabimenta.

PARIZ 18. Kabinet je danes predpoludne izročil predsedniku Loubetu svojo demisijo, ki je bila vprejeta. Ministri bodo na prvič predsednikovo vodil nadalje svoje posle do imenovanja svojih naslednikov. Popoludne pokliče predsednika senata in zbornice, da se žejmo posvetuje. Preden poveri predsednik kaki osebi sestavo novega kabimenta, se bo o političnem položaju posvetoval z načelniki republikanskih skupin obeh zbornic.

PARIZ 18. Ministerki predsednik Combes je izročil predsedniku Loubetu zaprto pismo, v katerem je bila demisija kabimenta. Predsednik je pismo odpril, potem ko so se ministri odstranili. V tem pismu ministerski predsednik obžaluje, da se mora odreči reformnemu programu, ki sti ga ob vsaki priliki odobravali republikanski večini obeh zbornic. Skupnemu delovanju neukrotljive častilenosti in sovražnja klerikalcev in nacionali-

stov se je po 18. mecem posrečlo, razdrobiti večino.

Ministerski predsednik se je bojeval korak za korakom in pripravljen bi bil nadaljevati boje ako ne bi bil izpostavljen nevarnosti, da ostane več hip ob kakem do godku v zbornici v manjšini. Smatra torej za svojo dolžost, da odstopi po glasovanju, ki je enkrat odobrilo njegovo politiko. Sklepi večine, da tudi je ista mala, morajo vezati vseko bodočo vlado. Čimber zaupa zvezne skupne levice, da bo branila delo duševnega osvobojenja socijalnega napredka in zbljanja narodov, ki ga je izvršil kabinet in da bo to delo nadaljevala. Ministerski predsednik se je konečno zahvalil Loubetu za dobrohotnost, ki jo je isti izkazoval njemu in njegovim kolegom.

Poljaki in Slovanstvo.

Navadno moramo poslušati pouk, da je za slovensko stvar najkoristnejše, ako se pojedina slovenska plemena ne utikajo v spore med drugimi slovenskimi plemenimi. Tudi mi ne odklanjamamo tega pravila, vendar pa ne priznavamo njega absolutne veljavnosti povsod in za vse slučaje. Ne utikati se v spore bratov in jih opozarjati, kdo in kako greši, je pravilno, dokler je nade, da pridejo razvjeni bratje do spozaanja in do poravnave med seboj. Takov slučaj bi bil n. pr. v razmerju med Hrvati in Srbi. Tu se res nasprotstva vzravnava polsgoma in bi mojstrovanje od tretje strani več škodilo, nego koristilo. Je pa tudi slučajev v naši veliki slovenski rodbini, ko je potrebno, da oni tretji odločno zakliče na adreso njega, ki greši. Povsem opravičeno je pripomnilo te dni »Jedinstvo«, da so na žalostnem sedanjem vedenju Poljakov kolikor toliko krive vse slovenske novine, ker molče prizanesljivo na adreso Poljakov. Razmerje med Poljaki in Rusi je od poljske strani tako zatruljeno, da z molčanjem nič več ne koristi, marveč se še vspodbuja polski rusofobski šovinizem. Zato smo tudi s pravim zadovoljstvom pozdravili kreplko basedo od jugoslovanske strani na adreso Poljakov.

Zadarci »Narodni list« nam jo je spregovoril o poljskih — slavofih. A če je beseda ostra celo o teh, kakovi so še drugi poljski politiki, ki ne se imenujejo Slavofili.

Rečeni list prinaša vrlo interesantan dopis iz Krakova, v katerem razpravlja, kdo se je tudi v Poljakih začela buditi uspavanja slovenska zavest. V Krakovu so bili osnovani »Slovenki klub«. Sedaj pa so storili korak dalje, osnovavši revijo, ki nosi ime »Slovenski svet«, ki naj bo glasilo slovenskih teženj v poljskem narodu. Sedaj so v prvo nastopili poljski slovanofili z določenim programom, ki naj bo v podlagu njihovemu delu v poljskem narodu in naj uredi njihovo razmerje do ostalih slovenskih narodov. S tem je podan realen

Naročna znaša za vse leta 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročje brez dopolne naročne se uprava ne ozira. Vsí dopisi naj se pošljajo na uredništvo lista. Nefrankovanu pismo se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konzorcija lista »Edinost«. — Natisnila tiskarna konzorcija lista »Edinost« v Trstu, ulica Giorgio Galatti 18. Ptošno-hranilni račun št. 652.841.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

teren, na katerem se more razpravljati o stališču Poljakov nasproti Slovanstvu. Do sedaj smo vedeli le, da živi velik, nadaren slovenski narod z močno individuunalnostjo, ki pa je nam bolj tuji, nego kateri-koli drugi narod in ki se malo briga za naše interese. Nismo vedeli torej, česa imamo pričakovati od poljskega naroda. Izjava Poljakov, ki je izšla v petrograjskem »Kraju«, je rešila to negotovost, ali, žal, ne v tistem zmislu, kakor je pričakovalo Slovanstvo.

Na prvem mestu se glasi sicer, da Poljaki priznavajo skupnost se Slovanstvom, ali temu sledi previdno dodatek: »se Slovanstvom, ki se bori proti germanski sili«. Ustvaritelji tega programa so morali imeti čudne pojme o »slovenski skupnosti«. Oni priznavajo velikodušno, da ta skupnost obstoji, ali ne opirajo je na kulturni moment, na katerem edinem se more zasnovati ožja zveza med slovenskimi narodi. In ti poljski Slovanofili pogajajo pravo se svojega stališča, ker vedo namreč, da take kulturne skupnosti ni med Poljsko in Slovanstvom. Zato se jako neoprezeno oprijemljajo političnih borb.

In res veže borba proti Nemcem vse Slovane v eno celoto, ali v tej celoti zoperi ni mesta za Poljake. Njihova borba proti Nemcem ni posledica premisljene in trdne politične smeri, ki bi se opirala na slovensko zavest. Najbolji dokaz za to je postopanje poljskih poslancev v dunajskem državnem zboru. Ti Poljaki redno časte Nemce se svojim naklonjenim prijateljstvom in ni bilo do sedaj še ministerstva, kateremu ne bi bili šli Poljaki na roko, pa tudi če je bilo še tako centralistično in antislovensko. Niti v najhujih časih niso imeli za Slovane nenesreca ne pomoči. Peč pa so često delovali na njihovo škodo nemškim svojim zaveznikom, ali kamarili na ljubo. Ne dobivajo se zastonj križe Leopoldovega reda, in b.ti tajnim svetovalem, to ni šala!

In ob takih politiki poljskih poslancev naj bi Slovanstvo verovalo, da Poljaki resno misijo na »skupnost se Slovanstvom, ki se bori proti germanski sili«? La žudit se je, kako resni ljudje, ki hočejo izdavati »Slovenski svet«, morejo misli, da najdejo v Slovanstvu koga, ki bo veroval v iskrenost te izjave, ko vidimo tisto vedno koketiranje poljskega klubu na Dunaju z »germansko silo«. In res se nam je težko izogibati močnejim izrazom, ko dobro vemo, da novo slovanofisko akcijo med Poljaki vodijo ljudje, ki jih ozke vezi prijateljstva vežejo s krogom poljskih favdaleev, ki se z lakajsko poslušanostjo pokore vsakemu miglju z Dunaja. Slovani torej ne morejo vstopiti niti v političen oziru v kakoršno si bodi »skupnost« s Poljaki, dokler ne bodo njihove besede v polnem oglesju z dejani.

(Pride še.)

stisnil oči, ker, Bog in duši, koža ga srbi kakor da se primiče sodni dan. Za kapiteljskim mostom, kjer se je ozi Harmice prihajalo k stolni cerkvi je stalo na holmu tik poto vejnato drevo. Na visoki veji je jahal prosjak dijak Miroslav. Suhu prsti njegovi so podobno mačjim nohtom stiskali vejo, suha kraka sta mu ob veji mahlala v zraku, šiljasti nos se mu je dvigal v vis, velika usta so zijala in oči je odpirala na široko. Oa se ni potil, ni se bal, ni ga tresla mrzlica. Tudi on je hotel videti, kaj se godi tu. Sedaj gredo. Djak je nagnil glavo. Bog! Ljudje vstajajo kakor gljive v tej krasni meščini. Vse se mu je meglilo. Glej! Glej! Kako se tem konjenikom, lesketajo oklopi, ščiti, a ojstri vrhi njihovega kopja trepečejo kakor svetle zvezde! In tam zopet! Kmetje peče sope naprej pod kosimi sekirami, sabljami, a med njimi jezdijo vodja Ladislav Horvat na visokem konju. Glej! To so zopet požeški konjenici, perjanice se jim tresejo. Črne brke se jim semejejo, sablje rožljajo, oči grajo. Sedaj pa sedaj je dvigal kateri vranec glavo, stresel grivo in veliko oko mu je zasijalo.

(Pride še.)

PODLISTEK.

106

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoc. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. G. —

XL

Edeh njih je še sprijemil sosedu:

— K vragu! Ban je pobegnil, sodnik je plašljivec, morda ga je na mir znamil Živjan Benković, pisar je podkupljen. Izdalci so nas.

— Da, prodati nas lučajo, sosedje, za nato kožo gre. Ti poglavariji bodo še iz naše kože prijevali obuvilo in je prodajali Kapitelje.

— Veruj komu!

Bilo je kskor da črna oblak stoji nad Gričem, bilo je vsaki glavi separano, kakor pred poletno nevihito. Še trenostek le, da zavrhata, da se utrže oblak in da sesuje silno točno na Grič. Ne zgodi se. Okolo Zagreba vrvi kopje kakor železna stra, pisane zastave plapošijo v zraku kakor čudne ptice iz dal-

ja. Solnce se je nagnilo za Okič, mrak je naraščal, senca za senco se je dvigala iz zemlje črnila se je gora, drevje in grmovje, skoro prsta ne bi videl pred seboj, ali me-

Rusko-japonska vojna pred forumom politike in jurisprudencije.

(Pis J. M.)
(Dalje.)

XV.

Tako je bilo torej stanje stvari, ko je staro nesprostvo med Rusijo in Japonsko zdobilo ta akutni karakter, ki je po dolgorajnem, a ne vedno interesantnem diplomskem drguenju, po raznih notah in protestih odstopil mesto strategiji orozja. Do tega časa, do okupiranja Mukdena in vseh južno mandžurskih pokrajin od strani Rusije, mislilo se je še vedno na kakoršen si bodi »modus vivendi«. Svet se je tolal s tem, da krvava vojna — kakoršna je že moderna vojna med dve velikimi — prizanesa našemu it k že mnogo izkušenemu veku. Ali — od onega časa, početka oktobra leta 1900, opažalo se je, da te sanje niso bile drugačne nego fata morgana, da vsi mednarodni areopagi, kakor so jih zamislili St. Pierre, Rousseau in Kant, niso drugačne, nego varajoče iuvije. Od onega časa je bilo jasno vsakomur, da je vojna med Rusijo in Japonsko le vprašanje časa. Ruej je se svojo izvrstno diplomatko dosegla več nego je mogel predvidjati tudi največi optimist. Japonska pa je, nasprotov, v Koreji mnogo manje dosegla, nego je bila njena želja. To, pak k temu še večno ljubosumje in nezaupanje, s katerim je Japonska postopala proti Rusiji, je povejvalo bolj in bolj ta spor. Bilo je to v času, ko sta Pavlov s Kitajem, a baron Rosen v Tokiju pledirala za stališče svoje vlade. Ali, predno preidemo v uvod rusko-japonske vojne, do glasovitih memorandumov grofa Lamsdorfa in tokijske vlade, moramo se ozreti še na neke okolnosti, ki so to Arijadno nit bolj in bolj zavzamevale.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 18. januvarja 1905.

Kavalerijski pohodi.

(Dopis iz strokovnjaka peresa.)

Včeraj že je »Edinstvo« omenila oficijelnega poročila Kuropatkinovega o pohodu ruske kavalerije. Ta vidimo, kako vse druge zvane to zanesljivo poročilo, nego pa snežne izmišljotine v japonofisičkih listih. Ne gleda na legube, ki so jih imeli tudi Japoneci, o katerih pa nikdo ne govori, je d. s. s. g. Kuropatkin za malenkostno ceno izgube 5 častnikov in 14 mož, kako lep vspah: je odnesel Japancem 500 voz s provijantom, je razrišil zaloge živil v Njučangu in Inkavu, in je neškodoval železnicu na večih mestih Črte Aušččan Inkav. Umeje se ob sebi, da se je rušenje vršilo v prvi vrsti na obstoječih mestih, za katerih popravo bodo Japoneci gotovo potrebovali precej časa. In to bodo Japoneci zelo občutili v tem, da bodo dovzeti za nekaj časa ovirana, a ob enem bodo siljeni pošljati več število čet v rečeno črto, nato se hočejo varovati pred sličnim presenečenjem v bodoče. To je torej za Kuropatkina na vsaki način že sedaj jako lep strategičen vspah, ki ga je dosegel le z malimi možnimi kacih 2000 mož. In po tem si moremo tudi predstavljati, kakovje vspah bodo dosegali svoječasno kacih 30 000 jezdecev, ki gotovo niso posebno oddaljeni od mesta teh zadnjih dogodkov. Nadaljnji posebni dobitek za Kuropatkina od tega pohoda je tudi ta, da so oni konjenički oddelki vršili ob enem službo strategično rekonstrukcijo, kar bo prihajalo za veliko korist za bodoči veliki usmerjan podjetja. Na podlagi teh poizvedb bo mogel general Miščenko določiti svoj nadaljnji načrt. Japoneci, ki v primeri z Rusi zelo trpe na pomanjkanju kavalerije, toliko glede števila, kolikor glede kakovosti, bodo v bodočih velikih dogodkih na operacijskem polju doživljali velika presenečenja ravno zato, ker so z bog rešenje nedostatnosti njihove kavalerije popolnoma desorientirani oziroma na operativne odredbe Rusov. Vsled tega bodo vse operativne odredbe japonskega vojskovodstva diktirane od Rusov, to je: po razlogu dobrote in številu ruske kavalerije je Kuropatkin zagotovljena inicijativa v nadaljnji vojni. A vse izkušnje zadnjih 100 let, posebno iz napoleonskih časov, uči, da oni, ki ima inicijativo, ima tudi največjo šanso. Zato leži v zagotovljenju lastne inicijative tajna — zmagre.

Sedaj operacijski prostor Mandžurije — dolg circa 600 K in circa 540 K širok — je tako razšeren, da ga brez da se delo za saniranje parlamenta more

številne kavalerije vojskovoja ne more nadvladati v taktičnem in strategičnem oziru. In v tem povsem pravem spoznanju so Rusi že dosedaj vrgli v Mandžurijo tako masovno kavalerije, da približno odgovarja ista vsej svetovno-ogrski, a nadkriljuje jo posko najmanje petkrat. (Rusi 300 eskadronov, Japoneci pa circa 60). To dokazuje modro dalekoglednost ruskega vrhnega poveljnika nasproti japonski kratkovidnosti.

Dobro je znano, koliko je ruska konjenica storila že od Jalu do bitke pri Liaočangu. Mnogo se je sicer vpraševalo, kaj da dela prav za prav ruska kavalerija? To pa zato, ker se ni nčelo o lepih vspahih atskih. V resnici pa je izborna delovala največ v ulogi — infanterije na konjih. (Biji na Jalu v gorovju Fenčulin itd.). Odslej se bo to nje delovanje potenciralo glede intenzivnosti in razširitosti. In to je tudi znano, da stoji general Miščenko kakor voditelj kavalerije na višini svoje naloge in da je priča kovati le najizbornejša v vadatu.

Rači moremo torej že sedaj, da je v ruski kavalerijski premiči jamstvo za bodočo rusko zmago.

Uporen Japonski polk.

Poročalec »Daily Mail« v Port Arthurju poroča, da je bil ob nekem napadu na Port Arthur eden japonskih polkov na desnem krilu odprt z velikimi izgubami. Neki rezervni polk, ki naj bi bil podprt naskok, se je pa do zadnega moži branil p. k. se povelju svojih častnikov ter sledi prveni polku v gotovo smrt. Zastonj je major vihel svojo sablo ter skušal čete navdušiti. Nit je mož se ni ganil. Konečno je padel major. Še le za nekaj časa še živi vojaki v boju. Prisiljen napad je bil pa odbit. Vsa japonska armada je bila radi tega vedenja osupnjena in iznenadena. Polk je moral potem za bojno črto teden dni delati vsje za kazen in sicer marše s prtljago ter je moral napadati neki strmi hrib. Konečno se je izvršil svečan spraven čin, kjer se je proslavljal ubitega majorja, a nad polkom je bila izrečena strama. Ta polk so sedaj odpolali maršalji Ojami v očiščenje.

Četrta ruska armada.

Paržki »Matin« poroča iz Petrograda, da se v kratkem sestavi četrti ruski armada, ki pojde na bojišče v Mandžurijo. Tako bo na bojišču nad pol milijona ruskih vojakov.

Zaplenjen nizozemski parnik.

Neka japonska torpedovka je blzo Čušime zaplenila nizozemski parnik »Wilhelmina«, ki je plul iz Cardiffa v Vladivostok s premogom. Parnik je bil odveden v Sasego, kjer ga bo sodilo pomorsko sodišče.

Doba Gautscheva.

Nič pozitivnega ni še prodilo v javnosti ni o namenih barona Gautsche ni o taktičnih sredstvih, ki se jih hoče posluževati v dosegu svojih namenov. Ustis pa, ki ga napravljajo dogodki in razne izjave politikov in parlamentarcev je tak, da so se bližnje motili oni, ki so sodili, da je s prihodom Gautscha nastopil le provizorij, ki se ima skoraj umakniti bodočim definitivnim odredbam. Vse se zdi, da se Gautsch pripravlja na daljše vladanje. A s tem zadobivajo njegove zasevine ves drugačni pomen in obseg. Symptomatične v tem pogledu so vesti, ki se širijo par dnevnih in ki trde, da baron Gautsch misli na rekonstrukcijo svojega kabinet v parlamentarnem smislu. V ta namen da hoče izneneti se členov kabineta, ki so uradniki, ter jih nadomestiti s parlamentarci. Če res dozorevajo gospodu Gautschu taki nameni, pttam bi bilo sklepiti, da misli resno zastaviti s svojimi prizadevanji za sniranje parlamenta. In da goji tudi trdno nad, da se mu prizadevanja posrečijo. Zdi se, da hoče gospod Gautsch nekako razdeliti reševanje svoje naloge v dve razdobji. Prvo naj bi pomenjalo le nekako premirje, v katerem naj bi parlament rešil takovane nujne državne potrebe; v drugem razdobju pa se hoče lotiti pravega notranjevstrijškega problema, na katerem so se zatočili njegovi predniki.

Kajti to je gotovo, da brez ugašenja narodnih nasprotstev ni misliti na saniranje parlamenta. Ni misliti niti o slučaju, da bi vladale med ogromno večino parlamenta najbolje dispozicije, kajti narodnostai boji, ki vihajo v javnosti, odmevajo vsikdar tudi v parlamentu in uplivajo na vedenje strank in posamežnih oseb v parlamentu. Zato bi se v določil gospod Gautsch hudi zmoti, ako meni,

utisniti med zidove zbornice. Znaj, v praktičnem življenju, na vseh različnih poljih javne uprave treba najprej ustvariti pogoje, oziroma dispozicije za pomirjenje. Do teh pogojev pa je možno priti le po strogem in odločnem uveljavljenju principa enake pravice. Čim ne bodo parlamentarci več čuli gromenja nezadovoljnosti med njimi, ki so jih poslali v parlament, bodo tudi dispozicije med poslance vse drugače in vse manje bojevite. Le preko pomirjenja javnosti more priti zastopstvo narodov do mirnega dela. Le to je prava pot do saniranja parlamenta. Zato bo odločilne važnosti: kakov program razvije gospod Gautsch in kakova bo njegova energija na izvajanje tega programa? To jedno pa je gotovo, da se mora gospod Gautsch temeljito odresti tiste takovane objektivnosti, ki je bila sestavnim delom v inventarju Körberjeve politike. Načelnik vlade mora biti objektiven posredovalec med narodi in njihovimi zastopniki v pravem in polnem obsegu te besede. Povsem svoboden in ne vezan na nobeno stranko mora biti, kdor je res objektiven posredovalec! Körberjev režim je imel na sibi znak neiskrenosti: objektiven naj bi bil, ko je bil vezan na »veto« nemških strank! Ničesar ni smel storiti, v kar niso privolile nemške stranke, a te niso dovoljene redno ničesar, kar ni bilo v skladu z njibovim egoizmom! Načelnik vlade, ki je 311 za kandidata kamore, ki vodi tudi te tako vezan, ne more biti objektiven posredovalec med prepričajočimi se. Dr. Körber je moral ponevereči ti končno, ker ni bil gospodar svoje lastne volje, tudi če bi bilo predpostavljeno, da bi bila sicer njegova volja poštena. Prva potreba za barona Gautscha je torej, da si erpi pouka iz vzrokov, ki so strmoglavili prednika.

Pad Combesov.

Francozko ministerstvo Combes je v zadnjih vzdihljih in v hipu, ko pišemo te vrstice, je g. Combes morda že izročil svojo demisijo predsedniku republike. Prijatelji strmoglavljenega ministerstva si sladijo grenke trenckte ločitve z zatrjevanjem, da ministerstvo odhaja iz lastne volje in ne prisiljeno od zbornice, ker ta poslednja da je odobrila vladni program tudi na zadnjem glasovanju. To je smešna igra z besedami in dejstvi. Da, res je, komora je na zadnjem glasovanju z večino glasov izrekla vidi zasupnje. Ali kakova je bila ta večina? Večine 5—8 glasov v zbornicu s takimi erupcijami, kakor še je francoska, ne garantirajo vladni ekzistence niti od danes do jutra, pomenjajo, z morilnega stališča eklatantno nezupnico, a dejanski se morejo kar čez noč tudi številno premeniti v — manjšino. A ministerstvo Combes v zadnjem času niti take večine ni imelo, ako je niso priskočili na pomoč poslanci, ki so — ministri. Zadnji čas je bil, da je prišel g. Combes do spoznanja, da s tako zaslonbo v parlamentu vidi v zraku, ker nima več tal pod nogami. Prehudo je napsal struno in — počila je.

Drobne politične vesti.

Desetletnico svojega ministrovanja je slavil v nedeljo ogrski finančni minister Lukcas. Tem povodom mu je čestital tudi cesar.

V Genovi so se vrstile te dni občinske volitve. Katoliška stranka združena s konstitucionalci, si je priborila popolno zmago.

Iz Srbije. Iz Belegraada javljajo, da je nastopila ministarska kriza, ker se finančni minister brani ugrediti zahtevam vojnega ministra.

Domače vesti.

Kdo kvari akcijo za slovensko vse učilišče? Včeraj dešli »Slovenec« piše:

»(Liberálna kovačica). Liberalci so včeraj v dunajske nemške liste brez dvojbe po priznano judovsko resnico. Izbudnjem cesarskem svetovalem Penižku spravili tole: »Ljubljana 16. jan. (Zis. brz.)» Slovenski Narod objavlja na značilnem mestu nujen poziv na vse slovenske liste, naj ustavijo vsak razgovor o slovenskem vseučiliščem vprašanju. Ker je bil poslanec Ferjančič včeraj pozvan k ministru predsedniku, mislio tukaj, da so dobili Slovenci obvezna zagotovila glede na vseučiliščko vprašanje. To je zvera. Vseučilišče je rešeno. Zato sta dva razloga, jasna kot beli dan: 1) »Slovenski Narod« pozivlja k molku. 2) Dr. Ferjančič gre na Dunaj. Komur je to dni. Vreme je bilo začelo postajati vedno

o bču dujem. Edino, kar je pravilno v ti notici, je enakovrednost »Narod« z d. r. Ferjančičem Res je, da imajo »Narodovi« pozivi na značilnih in neznačilnih mestih ravno toliko modrosti, pomena in vpliva, kolikor dr. Ferjančič. Oba pa tudi v naivno komičnem velikoumu in otročji narodnosti iščeta enških sredstev za svojo reklamo. Fantička, pamet!«

Včeraj došli nsm »Slovenski Narod« pa piše: »Kdor hoče vedeti, kaj, kdor in kje so mali ljudje, prečita naj v sinočnjem »Slovenec« drugo dnevno novice.

Tako »Slovenec« in tako »Slovenski Narod«. Če bi ju bili mi najeli za to, ne bi bila mogla bolje podpreti izvajanje v našem včerajšnjem uvodnem članku. Kdokvaria akeijo?

Prva dva dneva vodilne borbe v Puli. Kakor smo že javili, dobila je v ponudeljek hrvatska stranka 67 glasov, združeni radijalni Italijani in socialisti tudi 67 glasov, a vladajoča kamora 88 glasov. V tork je hrvatska stranka dobila 98 glasov, radikalno-socijalistična 137, a liberalno-italijanska 223 glasov. Prva dva dni je glasovalo 724 volilcev, od katerih 165 za hrvatske kandidate, 248 v prilog radikalno-socijalistične stranke, 112 za novišči in 112 za liberalno-italijansko. O izidu včerajšje volitve nismo še prejeli poročila, danes volijo zunanje kmetske občine. Pulski »Omnibus« pravi, da je zavoljen z vsprehom prvi dve dni, a da pričakuje brate iz okolice, da rečejo svojo.

Slovenskim državnim uradnikom. V soboto zvečer je tržaška skupina znanega nemškega bojevnega in agresivnega društva »Sülmärk« priredila zborovanje žensk. Predsedovala je soproga nekega c. k. profesorja, a uvodni govor je imel neki znani c. k. poštni uradnik. Imen ne navajamo, ker nam ni namen, da bi koga denuncirali, ali da bi komu škodovali. Pa saj smo uverjeni, da noben c. k. oblast ne vidi v tem kaj izpetakljivega. Marveč smo hoteli le opozoriti na ta izgled nemških c. k. krogov vse slovenske uradnike, ki tirajo svoje »korektne« vedenje tako daleč, da ne bi za ves svet pod svojim imenom podarili novičja družbi sv. Cirila in Metodija, torej v nepolitične in zgolj kulturne svrhe. Saj ne tajimo, da se skuša se slovenskimi uradniki vse drugače postopati nego z nemškimi in da imajo magični gospodje zelo različne mere za postopanje se svojimi podrejenci. Ali vendar menimo, da bi vspriči takih kriččih nemških izgledov mogli tudi naši ljudje nekaj ponosnejše držati glave po koncu in si čuvati svojo svobodo. In to tudi v njih lastnem personalnem interesu, kajti, ravno tisti, ki se vedno boji, je navadno — teper!

Ephalen dogodek. Iz »Südsteierische Presse« doznamo, da so celjski novinarki mazči te dni zabeležili neki ephalen dogodek. Če na tem je bilo čitati, kako je gospod dr. Serne na igri tarok izgubil »patrat ultimo« in kako je radi tega zmerjal preglašne zapečnike. Grozno! Dr. Serne je razkrinkan in svet naj ga gleda — to je tendencija — v vsej lastni mu eurovosti. Ta grdi slovenski prvak zmerja pri igri zapečnike, če so preglašni. Niže ne more pasti človek. Zdaj so ga dati! To je moralna smrt dr. Sernea! Večna pravica se je poslužila roke celjskih novinarskih mazčav!

Šalo na stran. Stvar je tako malenkostna — tudi če bi bila resnica —, da bi je resen novinar, ki mu je kaj do dostojanstvenosti lastnega poklica niti ne omenjal. Zato je ta slučaj vendar le simptomatičen, kako nizkotni so ti nemško-arditi novinarji in kako so zbesneli v svojem sovražtvu.

Deficit delavskih zavarovalnic proti nezgodam. Po uradno razglašenih rečenskih zaključkih avstrijskih delavskih zavarovalnic proti nezgodam izkazujejo ista primanjkljaja za minolo leto 1903/4: v Pragi 7,475.070 K., na Dunaju 2.560.428 K., v Lvovu 634.672 K., v Trstu 238.178 K., v Solnogradu 78.556 K. Dobčka pa izkazuje: graščka 469.448 K. in hrnska 7491 K. Skupnega primanjkljaja je torej 10 in p. 1 milijonov kron proti 6 milijonov 900 tisoč kron leta 1902.

Tržaška zima. Prvi dan leta smo imeli šeno. Zato sta dva razloga, jasna kot beli — kakor smo že poročali — kako hud mrz dan: 1) »Slovenski Narod« pozivlja k molku. 2) Dr. Ferjančič gre na Dunaj. Komur je to dni. Vreme je bilo začelo postajati vedno mogoče brati brez krohot, ga lepše, vedno topleje. Imeli smo pravih po-

MA LA OZNANILA

Cevljarnica

Iv. Lekan

Trst ul. Giulia 7 (p. ljud. TRST)

izvršuje točno in elegan-
vskokrvna obuvala za
gospo, gospoda in otroke.
Specifičnost: obuvalo sa
defektne noge: obuvalo po
po to itah zad. modela.

oooooooooooo

Svoji k svojim!
Podpisani priporoča svojo
zalogu oglja, drva, pre-
moga in drugo razno kur-
java ter petroloj. Poš-
janje na dom.

Josip Muha,
ul. Ceviana (uhod ulica Ca-
vazzini) st. 3.

oooooooooooo

Podpisani priporoča svojo

NOVO PEKARNO

IN SLADČIČARNO

pri Sv. Jakobu

tržni trst ul. 12 (travet s. sole).
Vedno svež kruh. Pošilja-
nje na dom. Sprejema na-
rodila in domači kruh v
pecivo. Postrežba točna.

Benedikt Suban

oooooooooooo

Ticijan Salvatore

ornam. kamnoški mojster

DELAVNICA

spominskih kamnov —

marmor za pohištvo

Trst ul. Farneto 37

oooooooooooo

ANTON SKERL

mehanik, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.

Napeljava in zaloge električnih zvončkov. Izključna

prodaja gramofonov, zonofonov in fonografov. Zaloge
priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za
popravljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloge pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON štev. 1734.

oooooooooooo

Nad 40-leten vspeh.

Najstarejša medicinska specijaliteta naše
pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI

(od ogoljenjene sladke škorje)

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI

v TRSTU.

Odkrovane z kolajnami in diplomami na

prvih mednarodnih razstavah.

Počasne se zaupanje odličnih zdrav-
nikov ter predpisane kot domače zdravilo

pri: grloboju, kašlu, hripcnosti, upa-
danju glasu, kataru.

Zamorejo jih vživati tudi otroci, nadalje
pevci, govorniki ter učitelji, da zadobè
čist in svež glas.

NB. Pazite na nepoštene ponarejanja ter
zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

V skatleah: v lekarni „Prendini v
Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj
in v Evropi.

oooooooooooo

RESINOL

ki se nahaja pod varstvom zakonov za patente je prvi in edini patentovani

izdelek v obliki olja za mazanje in snaženje podov za odpravo

jetike

Iznajditelj je **Artur Godnig**.

„RESINOL“ je pripoznan od sodnih izvedencev kot edini izdelek,

ki zamore odpraviti jetiko, kajti prah se ne samo omoči kakor pri
drugih, tako razupitih oljih, brez nikake vrednosti, marveč se isti in
vsi mikrobi združijo v neko skupino, ki se ne dviguje več v zrak.

„RESINOL“ se vdobiva v vseh boljših mirodilnicah.

Za snaženje podov se je obrniti na tvrdko

Artur Godnig v Trstu

Riva Pescatori 12 — Telefon 1160 — Riva Pescatori 12

POŠTNO PREDALO 120.

oooooooooooo

sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je

ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujoci se vplačili.

Vsek član ima po pretekli petih let

pravico do dividende.

MIRODILNICA

Simona Skrinjar

ulica Farneto št. 33

podružnica

ul. Settefontane 629

sprejema tudi pismena na-
ročila ter pošilja na za-
htevo blaga na dom po

najnižjih cenah.

oooooooooooo

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča svojo

zalogu oglja, drva, pre-

moga in drugo razno kur-

javo ter petroloj. Poš-

janje na dom.

Josip Muha,

ul. Ceviana (uhod ulica Ca-

vazzini) st. 3.

oooooooooooo

Podpisani priporoča svojo

NOVO PEKARNO

IN SLADČIČARNO

pri Sv. Jakobu

tržni ul. 12 (travet s. sole).

Vedno svež kruh. Pošilja-

nje na dom. Sprejema na-
rodila in domači kruh v

pecivo. Postrežba točna.

Benedikt Suban

oooooooooooo

Ticijan Salvatore

ornam. kamnoški mojster

DELAVNICA

spominskih kamnov —

marmor za pohištvo

Trst ul. Farneto 37

oooooooooooo

Anton Skerl

mehanik, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.

Napeljava in zaloge električnih zvončkov. Izključna

prodaja gramofonov, zonofonov in fonografov. Zaloge

priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za

popravljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloge pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON štev. 1734.

oooooooooooo

Nad 40-leten vspeh.

Najstarejša medicinska specijaliteta naše
pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI

(od ogoljenjene sladke škorje)

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI

v TRSTU.

Odkrovane z kolajnami in diplomami na

prvih mednarodnih razstavah.

Počasne se zaupanje odličnih zdrav-
nikov ter predpisane kot domače zdravilo

pri: grloboju, kašlu, hripcnosti, upa-
danju glasu, kataru.

Zamorejo jih vživati tudi otroci, nadalje
pevci, govorniki ter učitelji, da zadobè
čist in svež glas.

NB. Pazite na nepoštene ponarejanja ter
zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

V skatleah: v lekarni „Prendini v
Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj
in v Evropi.

oooooooooooo

Anton Skerl

mehanik, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.

Napeljava in zaloge električnih zvončkov. Izključna

prodaja gramofonov, zonofonov in fonografov. Zaloge

priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za

popravljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloge pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON štev. 1734.

oooooooooooo

Nad 40-leten vspeh.

Najstarejša medicinska specijaliteta naše
pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI

(od ogoljenjene sladke škorje)

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI

v TRSTU.

Odkrovane z kolajnami in diplomami na

prvih mednarodnih razstavah.

Počasne se zaupanje odličnih zdrav-
nikov ter predpisane kot domače zdravilo

pri: grloboju, kašlu, hripcnosti, upa-
danju glasu, kataru.

Zamorejo jih vživati tudi otroci, nadalje
pevci, govorniki ter učitelji, da zadobè
čist in svež glas.

NB. Pazite na nepoštene ponarejanja ter
zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

V skatleah: v lekarni „Prendini v
Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj
in v Evropi.

oooooooooooo

Anton Skerl

mehanik, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.

Napeljava in zaloge električnih zvončkov. Izključna

prodaja gramofonov, zonofonov in fonografov. Zaloge

priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za

popravljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloge pripadkov po tovarniških